

Love and Pain: David and Shaul's Family

MEFARSHIM

מפרש 6.1: The Power of Love

David and Yonasan

Placement of this Section

1. **Alshich**, I Shmuel 18:1

ואמר כי (א) ויהי ככלותו לדבר אל שאול ונפש יהונתן נקשרה כו'. והוא, כי בסוף דבריו באומר (לעיל יז נח) בית הלחמי, הורה כי מפרץ קא אתי, ואז נתאמת ליהונתן כי אליו נוגע המלכות מאת ה', אז סרה ממנו קנאת קחתו המלכות ממנו, כי מה' היתה לו, על כן ויאהבהו על שלמותו, וכי טוב טוב יהיה המלכות לבעל אחותו מלזולתו, אחר כי בין כך ובין כך אין לו מלכות מאת ה', כי בטלה מאתו יתברך מלכות שאול. וזהו ויהי ככלותו לדבר כו', כי מסוף דבריו נמשכה אהבתו אותו:

2. **Alshich**, I Shmuel 18:2

ויקחהו שאול ביום ההוא כו'. ואמר כי להיות שאול ירא פן דוד ימלוך, על כן ויקחהו שאול וגו' ולא נתנו לשוב בית אביו, פן בהתרחק ממנו יעשה מלוכה והוא לא ידע, מה שאין כן בהיותו עמו כי לא יערב שם אל לבו לעשות כן:

What is this Covenant?

1. Need

3. **Ralbag**, I Shmuel 18:1

וידמה שכרת יהונתן ברית עם דוד כי ראה היותו מלך על ישראל בראותו טוב הצלחתו ולזה תמצא במה שיבא שאמר יהונתן לדוד ידעתי כי מלך תמלוך על ישראל וקמה בידך ממלכת ישראל וגם שאול אבי יודע כן והישיר אותם לזאת הידיעה מה שיעד להם שמואל שלא תקום הממלכה לשאול:

4. **Alshich** I Shmuel 18:3

ואמר כי ויכרת יהונתן ודוד ברית. ולא אמר ויכרתו, כי יהונתן בקש והתחיל בדבר. ולתת טעם למה הוצרך לכרות ברית, וגם להיות יונתן דורש הדבר יותר, אמר באהבתו אותו כנפשו, כלומר בשביל

היות אהבתו אותו כנפשו, שהיא אהבה בלתי טבעית כי אינן שווים, כי אם כאהבת הגוף לנפשו, עם שזה גשמי וזאת רוחנית, על כן הוצרך לכרות ברית. וגם היה יהונתן דורש הברית, על כי הוא גרוע מערך דוד וצריך אל אהבתו יותר:

2. Altruism

5. Malbim, I Shmuel 18:3

ויכרת. ג] מצד יהונתן, שע"י האהבה הוסיף לכרות עמו ברית, וסבת הברית לא היה מצד איזה יראה כדרך כורתי ברית, שסבתם הוא איזה מורא בל ירעו זל"ז או לבניהם, כמו ברית אבימלך עם אברהם ויצחק וכדומה, רק מצד אהבתו כרת הברית הזאת:

6. Avos 5:16

כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר, בטלה אהבה. ושאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם.
איזו היא אהבה התלויה בדבר, זו אהבת אמנון ותמר. ושאינה תלויה בדבר, זו אהבת דוד ויהונתן

The Servants?

7. Radak, I Shmuel 18:5

וגם בעיני עבדי שאול - הרבוי הזה ר"ל שלא קנאו בו עבדי שאול אף על פי שנתן לו מעלה עליהם

David and the Women on the Street

Why does this bother Shaul so much?

8. Rashi, I Shmuel 18:8

ועוד לו - ועוד לו מה הוא נחסר שצריך להוסיף לו, אך המלוכה אינו צריך עוד אלא למלכות:

Whose Looking?

9. Rashi, I Shmuel 18:9

עוין - עין רעה:

10. Malbim, I Shmuel 18:9

ויהי שאול עוין את דוד. נתן עניניו בלבו, בחשבו כי הוא האיש שאמר הנביא ונתנה לרעך הטוב ממך, ולכן התחיל לחשוב עליו מחשבות להרגו.

Reappointment

Why the Ruach Ra Now?

11. Alshich, I Shmuel 18:9

ומאז היתה עינו עליו להעות ולרעותו. ומרוב עצבותו (י) ויהי ממחרת ותצלח עליו רוח אלקים רעה, ויתנבא נב שפתים אשר היה שם הרוח רעה בפיו מאיזה דבר עתיד

Did he want to kill David?

12. Rashi, I Shmuel 18:11

אכה בדוד ובקיר - מכה אחת אכה שיכנס החנית בדוד ובקיר:

13.Malbim, I Shmuel 18:11

ויטל. היה רוצה להכותו כבלתי מתכוין אל דוד רק אל הקיר, וכאילו הכהו בשגגה:

Why the new job?

14.Radak, I Shmuel 18:13

שלא יהיה תמיד עמו בבית כמו שהיה אלא שיהי' יוצא ובא לפני העם:

15.Alshich, I Shmuel 18:13

על כן (יג) ויסירהו שאול מעמו, כי ידע כי איננו מצליח על ידו, וישימהו לו שר אלף להפילו ביד אויבי ישראל:

16.Malbim, I Shmuel 18:13

ויסירהו. חשב להשפילו שלא יהיה עוד קרוב למלך ושר צבא, רק שר אלף. וגם בזה לא הועיל, כי יוצא ויבא לפני העם, שהעם מעצמם לא עשו דבר בלעדיו, והיה היוצא ובא לפניהם:

Unit 6.2: Split Loyalties

David and Meirav

Wasn't there a promise?

17. Malbim, I Shmuel 18:17

הנה בתי הגדולה. ר"ל כי זה שיתן את בתו, מחויב הוא מצד ההבטחה לנוצח הפלשתי, רק שיכול לתת לו את הצעירה ויצטרך להמתין עד תנשא הבכירה תחלה, והוא רוצה לתת לו את הבכירה, שבזה לא התחייב, וע"כ מתנה עמו תנאי אך היה לי לבן חיל וכו'.

What is going on here? Does he want to be good to David or not?

18. Rashi, I Shmuel 18:18

ותהי בו יד פלשתיים - לכך אמר לו והלחם מלחמות ה':

19. Alshich, I Shmuel 18:18

אך היתל בו המלך כי לא מלבו נתנה, כי על כן (יט) ויהי בעת תת וכו', והיא ניתנה כו'. ולא אמר ויתנה, הלא הוא כי להודיע כי לב שאול לא היה שלם לתתה לו, כי אם תואנה היתה לשישתקע על זאת להלחם בפלשתיים כו

Was Meirav interested in David?

20. Malbim, I Shmuel 18:19

ויהי. רק שבעת התעסקו לתת לו את מירב, קרה מקרה כי נתנה לעדריאל, שהתקדשה שלא מדעת אביה כי גדולה היתה

David and Michal

How does one achieve prestige?

21. Avos 1:13

הוא הָיָה אוֹמֵר, נִגְדַּד שְׁמָא, אָבֵד שְׁמָה. וְדָלָא מוֹסִיף, יָסַף. וְדָלָא יָלִיף, קָטְלָא חַיָּב. וְדֹאשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַגָּא, חָלַף:

He would say, "Spread a name, lose his name. And one who does not increase [knowledge] ceases. And one who does not study is liable to die. And one who makes use of the crown [of learning] passes away."

Why is there more fear now?

22. Radak, I Shmuel 18:28

ומיכל בת שאול אהבתהו - לפיכך הוסיף לירא מפניו לשני דברים האחד שראה כי ה' עמו ועוד שמיכל בתו אהבתו ולא יוכל לגרום לו מית' על ידה ואפי' הוא ידבר על מיתתו בביתו מיכל בתו תגלה לו:

Why did the Plishtim attack now?

23. Radak, I Shmuel 18:30

וייקר שמו - היה יקר בעיני כל השומעים שמעו, ובדרש וייקר שמו בהלכה כיון ששמעו פלשתים שנשא דוד אשה ויצאו שרי פלשתים אמרו כתוב בתורתם כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא נלך ונלחם עמהם ולא היו יודעים כי דוד חכם היה ודורש במה דברים אמורי במלחמת רשות אבל במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה מחופת':

24. Malbim, I Shmuel 18:30

ויצאו. באמת כאשר חשב שאול שע"י שיכרות ערלות פלשתים יגורו אתו מלחמות עד מות בעד חרפתם, כן היתה: כי יצאו שרי פלשתים. לנקום מדוד. אבל דוד לא התחבא מפניהם, ונלחם והשכיל יותר מכל עבדי שאול. ותחת שחשב שאול להפילו ע"כ ביד פלשתים, היה להפך כי וייקר שמו מאד:

Protecting David

Didn't he always want to kill David?

25. Malbim 19:1

וידבר אחר שרצה להרגו בשוגג בחניתו, ועל ידי חרב פלשתים, ולא עלתה בידו, רצה להרגו בדעת על ידי שלוחיו, אבל יונתן

חפץ בדוד וגלה הדבר לדוד:

Yonatan and Yehonatan

26. Alshich 19:1

הורה כמה מעלת האוהב ומקרב את הצדיק ועוזרו. כי הנה כאשר דבר שאול אל בנו להמית את דוד היה שמו יונתן, ועל ידי היותו אוהב את דוד ומקרבו נתוספה בשמו אות אחת של הקדוש ברוך הוא ויקרא יהונתן. וזהו וידבר שאול אל **וידבר שאול אל יונתן בנו כו'** יונתן כו' ויהונתן בן שאול חפץ בדוד לאמר מאד, כי על חפצו בדוד יהונתן יקרא:

27. Minchas Shai 18:1

ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד. מריש ספרא עד הכא יונתן בר מן תרין יהונתן וסימן ויאמר יהונתן אל הנער נשא כליו לכה ונעברה וגו' ויאמר יהונתן הנה אנחנו עברים אל האנשים ותרווייהו בחד עניינא לעיל סימן י"ד ומן הכא עד סו ספרא יהונתן בר מן חד

28. Malbim, 19:4

(ד) וידבר יהונתן בדוד. ר"ל שהתחיל הדבור בגנאי, למשל התחיל לאמר כי דוד הוא איש מפקיר את חייו ומחרף נפשו למות בחנם, שזה אין ראוי לאיש ישר, ודבר זה היה טוב אל שאול אביו, ר"ל שהוטב בעיניו. ואחר שפתח בגנות סבב הדבר ויאמר אליו א"כ אל יחטא המלך בעבדו בדוד, אחר שהוא איש מסכן נפשו בעבורך תמיד, הגם שזה דבר רע מצד עצמו למסור א"ע לסכנות והוא חטא נגד עצמו, עכ"פ לא חטא לך, ובהפך מעשיו טוב לך מאד, כזאת וכזאת יעשה למסור נפשו כאחד המופקרים, וזה טוב לך ולא יגיע לך מזה נזק אך תועלת:

29. Chomas Anach, 19:6

וישמע שאול בקול יהונתן. אפשר וישמע שאול שהבין עומק דבריו וישבע שאול שנשבע לכוף את יצרו חי' ה' אם יומת לא על ידי ולא על ידי שלוחי כמ"ש המפרשים ז"ל:

Conclusion

30. A New English Translation of the Septuagint, Oxford University Press 2009¹

18 ⁶And the dancers came to meet David out of all the towns of Israel, with drums and with rejoicing and with cymbals. ⁷And the women began and were saying,

"Saoul killed amongst his thousands, and David amongst his ten thousands."

⁸And the matter appeared evil in the eyes of Saoul concerning this word, and he said, "They ascribed to David the ten thousands, and to me they ascribed the thousands." ⁹And Saoul was eyeing David with suspicion from that day and beyond.

¹² And Saoul was afraid from before David, ¹³and he removed him from him and made him an officer of a thousand for himself, and he was going out and coming in before the people. ¹⁴And David was prudent in all his ways, and the Lord was with him. ¹⁵And Saoul saw how he acted very prudently, and he was afraid from before him. ¹⁶And all Israel and Ioudas loved David, for he was going out and coming in from before the people.

²⁰ And Saoul's daughter Melchol loved David, and Saoul was told, and it was right in his eyes. ²¹And Saoul said, "I will give her to him, and she will be a snare to him." And the hand of the allophyles was against Saoul, ²²and Saoul commanded his servants, saying, "Speak to David secretly, saying, 'Behold, the king wants you, and all his servants love you, and as for you, become the king's son-in-law.'" ²³And Saoul's servants spoke these words in the hearing of David. And David said, "Does it seem light in your eyes to become the king's son-in-law? And as for me, I am a humble man and of no repute." ²⁴And the servants of Saoul reported to him according to these things

that David said. ²⁵And Saoul said, "This is what you shall say to David, 'The king does not desire to avenge for the king's enemies with a present, except with a hundred foreskins of the allophyles.'" And Saoul counted on casting him into the hands of the allophyles. ²⁶And the servants of Saoul told David these words, and the matter was right in the eyes of David to be the king's son-in-law. ²⁷And David rose and went, he and his men, and smote one hundred men among the allophyles and brought their foreskins to the king, and he became the king's son-in-law, and he gave him his daughter Melchol for him as a wife. ²⁸And Saoul saw that the Lord was with David and that all Israel loved him, ²⁹and he continued to be afraid of David even more.

¹ <http://ccat.sas.upenn.edu/nets/edition/>

Official Death Warrant: Michal's Loyalties

Why did Shaul wait till the morning? Isn't that an unnecessary risk?

31. Radak 19:11

לשמרו ולהמיתו - לשמרו שלא יצא מן הבית ויברח ולהמיתו בבקר כי לא היה ממית אותו הלילה בפניו בתו אלא חשב שיביאוהו אליו בבקר וימיתוהו:

32. Malbim 19:11

וישלח שאול מלאכים. ע"כ מצא עליו עלילה לדון כדין מורד במלכות על שנפטר ממנו בלא רשותו, ולמען יהיה לו כסות עינים שהרג בדין שלח תחלה מלאכים לשמרו, והיה בזה תחבולה גדולה, שאם ימיתו תיכף ע"י המלאכים יאמרו כי הרגו בלא דין ומשפט, ואם לא היה שולח לשמרו רק היה שולח להביאו בבקר, היו אומרים הלא לא ברח מפני המלך כי הלא ישב בביתו ולא נס בלילה... וגם חשב אולי יעמוד נגד השומרים ויהיה דמו בראשו:

What are Terafim?

33. Rashi, 19:13

את התרפים - עשויים בדמות גוף אדם:

34. Radak 19:13

וענין התרפים **י"מ** כי הם ע"ג כמו התרפים אשר ללבן שגנבת רחל ולבן עובד ע"ג היה כמו שאמר לה למה גנבת את אלהי וחלילה חלילה שהיה בבית דוד ע"ג **ויש אומרים** שהוא כלי הנחשת העשוי לדעת חלקי השעות ויראו בהם העתידות במשפט המזלות וזה יתכן בדבר לבן אבל בדבר מיכל הוא קשה לפרש למה שמה אותם במטה מקום דוד ואותו הכלי אינו בתכונ' הזאת **והחכם ראב"ע זכרו לברכה** כתב כי התרפים הם על צורת בן אדם והיא עשויה לקבל כח עליונים והעד שהתרפים כן /הן/ התרפים ששמה מיכל במטה עד שחשבו שומרי הבית שהם דוד:

How is Michal Defending her actions?

35. Rashi 19:17

אתה מסרתני ביד לסטים אחד שלף חרבו עלי עד ששלחתיו:

36. Alshich 19:17

יתכן כיוונה לומר כי אמרה לו המיתני ולא אעבור רצון אבי, ושהוא השיב לה למה אמיתך כי יקרה נפשך בעיני. וכיוונה למען יאמר אביה בלבו כאשר יקרה נפש בתי בעיניו כן תיקר נפשו בעיני לבלתי בלעו חנם. וייטב בעיניו הדבר וקבל תשובתה:

David and Shmuel: The Overflow of Prophecy

Were they sitting in Rama or in Nayot?

37. Radak 19:18

והוא מלשון נוח והיה המקום הזה הנקר' ניות בעיר הנקראת רמה ... או היה זה המקום חוץ לעיר הנקראת רמה קרוב לה בגבולה ... והיה זה המקום מקום לבני הנביאים שהיו יושבים שם ולומדים לפני שמואל וכת"י בית אולפנא ורבו' ז"ל אמרו מה עניין ניות אצל רמה אלא שהיו יושבין ברמה ועוסקין בנויו של עולם כלומר בבית המקדש כלומר באיזה מקום יהיה:

Why does this phrase repeat itself here?

א י, ויבאו שם הגבעתה, והנה חבל-נבאים לקראתו; ותצלח עליו רוח אלהים, ויתנבא בתוכם. א י, לא ויהי, כל-יודעו מאתמול שלשם, ויראו, והנה עם-נבאים נבא: { ס } ויאמר העם איש אל-רעהו, מה-זה ה'ה לכן-קיש--הגם שאול, בנביאים. א י, ויען איש משם ויאמר, ומי אביהם; על-כן היתה למשל, הגם שאול בנביאים.

38. Malbim 19:24

במעלה יותר ממה שהתנבא בדרך, וזאת שנית שנפל ערום על פניו כל היום והלילה כי לא סר הרוח ממנו, מה שלא היה כן למלאכיו שהתנבאו רק לפרקים כברק הנוצץ ומתכסה: על כן יאמרו. ר"ל בזה התחזק שנית המשל שהושם בפי כולם על כל המתנבא בלא הכנה, לאמר עליו הגם שאול בנביאים (כנ"ל ס' י), כי הגם שגם מלאכי שאול נבאו, אחר שהיה זה רק שעה קטנה ורק לפני שמואל לא היה למשל, משא"כ שאול שנבא זמן ארוך יום ולילה וגם טרם הגיע אל הנביא, לכן רק הוא היה למשל לא זולתו:

Why is he taking off his clothes?

39. Rashi 19:24

ויפשט גם הוא בגדיו - בגדי מלכות ללבוש בגדי התלמידים:

40. Radak 19:24

ויפשט גם הוא בגדיו - מלמד שהנביאים האחרים פשטו בגדיהם כי גם הוא לרבות ועניין זה כי בבא הנבואה על האדם יתבטלו הרגשותיו ויפול האדם כמו שאומר בבלעם נופל וגלוי עינים ואמר בדניאל ואני הייתי נרדם על פני פני ארצה ופעמים יקרה שיפשט בגדיו מפני רוב בטול הרגשותיו ומחשבותיו הנפשיות וישאר בכח השכל לבדו:

ויפול ערום - תרגם ונפל ברשן ולא מצאתי לו חבר ויש נוסחאות כתיב ביישן:

Why did this incident matter so much?

41. Rambam, Hilchos Melachim 1:1

Israel was commanded to fulfill three mitzvot upon entering the Promised Land:

a) To choose a king, as Deuteronomy 17:15 states: 'Appoint a king over yourselves;'

שלוש מצוות נצטוו ישראל בשעת כניסתן לארץ למנות להם מלך שנאמר שום תשים עליך מלך ולהכרית זרעו של עמלק שנאמר

b) To wipe out the descendents of Amalek, as Deuteronomy 25:19 states: 'Erase the memory of Amalek; c) To build God's Chosen House, as Deuteronomy 12:5 states: 'Seek out His Presence and go there.'	תמחה את זכר עמלק ולבנות בית הבחירה שנאמר לשכנו תדרשו ובאת שמה:
--	---

42. Tehillim 27

2When evildoers draw near to me to devour my flesh, my adversaries and my enemies against me-they stumbled and fell. **בבקרב עלי | מרעים לאכל את-בשרי צרי
ואיבי לי המה קשלו ונפלו:**

3If a camp encamps against me, my heart shall not fear; if a war should rise up against me, in this I trust. **גאם-תחנה עלי | מחנה לא-יירא לבי אם
תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח:**

4One [thing] I ask of the Lord, that I seek-that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to see the pleasantness of the Lord and to visit His Temple every morning. **דאחת | שאלתי מאת-יהוה אותה אבקש
שבתי בבית-יהוה כל-ימי חיי לחזות בנעם
יהוה ולבקר בהיכלו:**

